

Dosarul nr. 1ra-122/2022
1-20065656-01-1ra-26012022

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

21 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit în componența:
președinte
judecători

Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Iurie DIACONU
Ion GUZUN
Victor BOICO

a judecat, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Gorencu Cornelia în numele inculpatului Luchian Radu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2021, în cauza penală privindu-i pe

LUCHIAN Radu **Xxxxxxxx** *născut la*
xx xxxxxx xxxx, originar și domiciliat în s.
Xxxxxxxxxx, r-nul Xxxxxx;

LUCHIAN Marin **Xxxxxxxx** *născut la*
xx xxxxxxxx xxxx, originar și domiciliat în s.
Xxxxxxxxxxxx, r-nul Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 17.06.2020 – 02.02.2021;

Instanța de apel: 01.03.2021 – 16.11.2021;

Instanța de recurs: 26.01.2022 – 21.03.2022.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Central din 02 februarie 2021, cauza fiind examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, Luchian Radu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, la muncă neremunerată în folosul comunității cu o durată de 120 ore.

Luchian Marin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 179 alin. (1) Cod penal, la muncă neremunerată în folosul comunității cu o durată de 100

ore.

De la Luchian Radu s-a încasat suma de 3 000 lei, în beneficiul lui Josan Dumitru, cu titlu de prejudiciu moral.

De la Luchian Radu și Luchian Marin s-a încasat, în mod solidar, suma de 3 500 lei, în beneficiul lui Josan Dumitru și Josan Rodica, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

În rest, acțiunea civilă a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

De la Luchian Radu și Luchian Marin s-a încasat, în mod solidar, suma de 128 lei, în beneficiul statului, cu titlu de cheltuieli de judecată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *in fapt*, a constatat că *Luchian Radu*, la 07 martie 2020, aproximativ la ora 21.00, aflându-se în s. Xxxxx, r-nul Xxxx, acționând împreună cu cet. Luchian Marin, având intenția de a pătrunde ilegal în domiciliul altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și dorindu-le în mod conștient, fără consimțământul proprietarei Josan Rodica și a feciorului Josan Dumitru care domiciliază în acest domiciliu, ilegal au pătruns în gospodăria ce aparține acestora, situată în s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, iar la solicitarea lor de a părăsi domiciliul, cet. Luchian Marin împreună cu cet. Luchian Radu și-au continuat acțiunile agresive, refuzând să părăsească domiciliul, ultimul bruscând-o pe Josan Rodica și aplicându-i cu o bătă din lemn cet. Josan Dumitru o lovitură în regiunea nasului, acțiuni soldate cu vătămarea neînsemnată a integrității corporale a cet. Josan Dumitru, manifestate prin echimoze pe față, excoriație pe antebrațul stâng, conform raportului de expertiză judiciară nr. 202026P0048 din 10.03.2020.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Luchian Radu a comis infracțiunea prevăzută de art. 179 alin. (2) din Codul penal, adică pătrunderea în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia, săvârșită cu aplicarea violenței.

Luchian Marin, la 07 martie 2020, aproximativ la ora 21.00, aflându-se în s. Xxxxx r-nul Xxxxx, acționând împreună cu cet. Luchian Radu, având intenția de a pătrunde ilegal în domiciliul altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și dorindu-le în mod conștient, fără consimțământul proprietarei Josan Rodica și a feciorului Josan Dumitru care domiciliază în acest domiciliu, ilegal au pătruns în gospodăria ce aparține acestora, situată în s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, iar la solicitarea lor de a părăsi domiciliul, cet. Luchian Marin împreună cu cet. Luchian Radu și-au continuat acțiunile agresive, refuzând să părăsească domiciliul.

Astfel, prin acțiunile sale, Luchian Marin a comis infracțiunea prevăzută de art. 179 alin. (1) Cod penal, individualizată prin pătrunderea în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței a fost atacată cu apel de către *avocatul Boris Dariiev*, în numele părților vătămate Josan Rodica și Josan Dumitru, solicitând admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri noi prin

care inculpaților să le fie stabilită o pedeapsă mai aspră cu admiterea integrală a acțiunii civile.

În motivarea cererii de apel, a invocat că:

- instanța de judecată le-a aplicat inculpaților o pedeapsă prea blândă, fără a lua în considerație faptul că ultimii nici nu și-au cerut iertare de la părțile vătămate pentru acțiunile lor ilicite, ba mai mult, aceștia de fiecare dată insultă părțile vătămate, ceea ce demonstrează cu certitudine că nu se căiesc de comiterea infracțiunilor imputate;

- instanța de judecată le-a aplicat inculpaților o pedeapsă vădit neproporțională faptelor comise și urmărilor produse cu abaterile de la criteriile generale de individualizare a pedepsei.

- instanța de judecată pe de o parte s-a pronunțat că cerințele referitor la încasarea prejudiciului moral și material înaintat de părțile vătămate sunt întemeiate, iar pe de altă parte le-a respins;

- la pronunțarea sentinței, instanța de fond nu a luat în considerație circumstanțele importante, comportamentul inculpaților, traumatismul cauzat părții vătămate Josan Dumitru prin aplicarea unei lovituri cu bâta din lemn în regiunea nasului, s-a soldat cu pierderea cunoștinței de către acesta. Partea vătămată a fost spitalizată în secția traumatologie unde a beneficiat de tratament medical, însă deoarece Josan Rodica, mama lui Josan Dumitru suferă de maladie incurabilă de gen oncologic acesta a fost nevoit să renunțe la tratamentul spitalicesc pentru a putea avea grijă de mama sa;

- din cauza inculpaților, părțile vătămate au fost nevoite să suporte cheltuieli considerabile pentru tratament și deplasările necesare (la spital, IP Orhei, procuratură, avocat, judecată) în valoare totală de până la 5000 lei, însă din cauza stresului părțile vătămate nu au sesizat să păstreze bonurile de plată;

- partea vătămată Josan Rodica suferă de o maladie incurabilă aflându-se la evidența medicului oncolog și îi generează o stare de extenuare permanentă, însoțită de dureri. Inculpații cunosc de maladia de care suferă Josan Rodica, însă aceasta nu i-a oprit să o agreseze. Or, Luchian Radu nu numai că a îmbrâncit-o pe Josan Rodica, dar a lovit-o cu palma peste față și cu pumnul în spate.

- profitând de superioritatea sa fizică, inculpații le-au cauzat părților vătămate leziuni corporale, fără ca acestea să se poată apăra. Părțile vătămate au fost înjosite și frustrate, fiind puși într-o situație inechitabilă. După cele întâmplate, inculpații nici n-au încercat să-și ceară scuze de la părțile vătămate sau să le propună careva ajutor, sunt agresivi, înaintând în adresa lor amenințări, din ce cauză ultimilor le este frică de viața și sănătatea lor;

- din cauza inculpaților partea vătămată Josan Dumitru a fost nevoit să umble cu ochii vineți și fața umflată, să se justifice în fața celor apropiați, cât și să suporte ironizările făcute pe seama lui;

- instanța de fond nejustificat a respins acțiunea civilă în proces penal

înaintată de părțile vătămate, astfel, favorizând acțiunile inculpaților în raport cu părțile vătămate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2021, apelul declarat a fost admis, casată sentința parțial în latura civilă, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în această parte, prin care:

S-a încasat de la Luchian Radu și Luchian Marin în mod solidar, în beneficiul părților vătămate Josan Rodica și Josan Dumitru prejudiciul moral în mărime de 10 000 lei.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1. În motivarea soluției, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpaților, cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale nu au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce condiționează concluzia că, instanța de apel nu este în drept a reține o altă situație de fapt, decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Analizând în ansamblu probele cauzei penale date prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, permit instanței de apel de a concluziona despre existența în acțiunile inculpaților Luchian Radu a indicilor infracțiunii prevăzute de art. 179 alin.(2) din Codul penal, individualizată prin *pătrunderea în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia, săvârșită cu aplicarea violenței și Luchian Marin* în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. (1) Cod penal, individualizată prin *pătrunderea în domiciliul unei persoane fără consimțământul acesteia*.

Colegiul penal a reținut că, instanța de fond a stabilit corect situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite de inculpații Luchian Radu și Luchian Marin încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

De asemenea, Colegiul penal a conchis că, instanța de judecată a ținut cont la stabilirea categoriei și a măsurii de pedeapsă inculpaților Luchian Radu și Luchian Marin de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, aplicând-i o pedeapsă corectă, echitabilă și legală.

Astfel, Colegiul penal a conchis asupra temeiniciei soluției adoptate de instanța de fond în vederea stabilirii pedepsei inculpatului Luchian Marin, sub formă de 100 ore muncă neremunerată în folosul comunității pentru fapta comisă, ținând cont că, aceasta are la întreținere 2 copii minori, are domiciliul stabil, iar inculpatului Luchian Radu o pedeapsă sub formă de 120 de ore muncă neremunerată în folosul comunității pentru comiterea de către acesta a infracțiunii

prevăzute de art.179 alin. (2) din Codul penal, reținând că, acesta are la întreținere 1 copil minor, are domiciliu stabil. Inculpații Luchian Radu și Luchian Marin au recunoscut vinovăția, le pare rău de cele întâmplate, afirmând că sunt de acord cu aplicarea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

Astfel, Colegiul penal nu a reținut argumentele invocate în apel de către avocatul părților vătămate, precum că, instanța de fond le-a aplicat inculpaților o pedeapsă prea blândă, invocând că, inculpații nu și-au cerut scuze de la părțile vătămate, continuând să-i înjure și până la moment, or, stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare ar fi prea aspră, deoarece aceștia au la întreținere copii minori, domiciliu stabil, au recunoscut vinovăția.

Cu referire la cererea de apel declarată de avocatul Boris Dariev, în interesele părților vătămate Josan Rodica și Josan Dumitru, privind acțiunea civilă, Colegiul penal a reținut că, aceasta este parțial întemeiată și urmează a fi admisă și a încasa solidar de la inculpații Luchian Radu și Luchian Marin, în beneficiul părților vătămate Josan Rodica și Josan Dumitru prejudiciul moral în sumă de 10 000 lei, în rest, hotărârea instanței de fond urmează a fi menținută, fără modificări.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, cauza *Ernst c. Belgiei* (15 iulie 2003), Curtea a statuat, în principiu că, atunci când victima unei infracțiuni se constituie parte civilă în procesul penal, aceasta semnifică introducerea unei cereri în despăgubiri. Chiar dacă ea nu a cerut, în mod expres, repararea prejudiciului suferit. Prin dobândirea calității de parte civilă în procesul penal, ea are în vedere nu numai condamnarea penală a autorului infracțiunii, ci și repararea pecuniară a prejudiciului pe care l-a suferit.

Astfel, prin acțiunea civilă și cererea de apel, părțile vătămate Josan Rodica și Josan Dumitru au solicitat încasarea prejudiciului moral de la fiecare inculpat pentru fiecare parte vătămată câte 50 000 lei, instanța de apel a conchis că această pretenție, este parțial întemeiată, or, suma de 50 000 lei de la fiecare inculpat pentru fiecare parte vătămată, este exagerată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana inculpaților, cât și de comportamentul acestora după comiterea infracțiunii, care au recunoscut vinovăția, solicitând examinarea cauzei în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod Penal și au la întreținere copii minori.

Citând prevederile art. 2036 alin. (1), 2037 alin. (1) Cod civil, Colegiul penal a reținut că părțile vătămate Josan Rodica și Josan Dumitru, au avut de suportat un prejudiciu de natură morală, iar estimarea daunei morale suportate de către ultimii se probează prin faptul că, aceștia au avut de suportat prejudicii cauzate personalității afective, categorie în care intră suferințele de categorie psihică, care s-au manifestat prin stare de stres și frustrare.

Prin urmare, s-a concluzionat că cerințele părților vătămate Josan Rodica și Josan Dumitru, în partea încasării prejudiciului moral de la fiecare inculpat pentru fiecare parte vătămată câte 50 000 lei, sunt exagerate. Astfel, instanța a concluzionat că suma în mărime de 10 000 lei, este echitabilă și în corespundere

cu circumstanțele comiterii de către inculpații Luchian Radu și Luchian Marin, a acțiunilor ilegale îndreptate împotriva părților vătămate Josan Rodica și Josan Dumitru.

5. Temeinicia și legalitatea deciziei instanței de apel a fost contestată cu recurs ordinar de către *avocatul Gorencu Cornelia în numele inculpatului Luchian Radu*, care invocă temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 5), 6) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârii, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

În motivarea recursului, se invocă următoarele motive:

- instanța de apel a examinat cauza în lipsa inculpatului Luchian Radu, încălcându-i acestuia dreptul la un proces echitabil, nefiind stabilite motivele neprezentării acestuia în ședința de judecată;

- instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 414 și 417 Cod de procedură penală și a adoptat o hotărâre motivată insuficient, luând în considerație argumentele părților vătămate, fără a ține cont de argumentele apărării;

- instanța de apel, dispunând admiterea apelului părților vătămate, nu a indicat motivele pe care se întemeiază soluția adoptată, nu a motivat soluția adoptată privind dispunerea încasării prejudiciului moral de la condamnați în mărime de 10 000 lei, faptul dacă acesta este întemeiat și dacă este în raport cu apariția suferințelor fizice, psihice, vârsta părții vătămate, capacitatea făptuitorului de a recupera prejudiciul moral, de starea materială a acestuia, condițiile socio-economice a societății unde locuiește partea vătămată, aplicarea uniformă a cuantumului prejudiciului moral în cazurile comparabile;

- admiterea apelului părților vătămate și dispunerea încasării din contul inculpaților în mod solidar a prejudiciului moral în beneficiul lor în sumă de 10 000 lei, reprezintă o îmbogățire fără justă cauză, întrucât condamnarea inculpatului deja reprezintă o satisfacție pentru partea vătămată;

- instanța de judecată nu a luat în considerație faptul că inculpatul are la întreținere un copil minor, iar situația materială a acestuia este una dificilă, inculpatul nefiind angajat în câmpul muncii, precum și de faptul că acesta a recunoscut vinovăția, se căiește sincer de cele comise și a conștientizat despre consecințele faptei comise;

- încasarea de la inculpați a prejudiciului moral, în mod solidar, în mărime de 10 000 lei, este exagerat, suma respectivă fiind una inechitabilă, nu este în corespundere cu circumstanțele comiterii de către inculpați a acțiunilor ilegale îndreptate împotriva părților vătămate;

- la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, instanța de apel nu a ținut cont de caracterul, gravitatea suferințelor psihice, fizice și nu a luat în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

6. Judecând recursul ordinar declarat și verificând legalitatea hotărârii atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul penal lărgit conchide că acesta urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel parțial, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.*

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța de recurs este în drept să-l admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

Reieșind din prevederile art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul urma să verifice mai amănunțit legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în latura civilă privind stabilirea cuantumului prejudiciului moral, în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și să adopte o hotărâre legală și întemeiată în această parte.

Decizia instanței de apel, conform art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal lărgit constată că aceste prevederi procesuale obligatorii, nu au fost respectate întocmai la judecarea apelului.

Drept temeiuri pentru recurs avocatul în numele inculpatului Luchian Radu a invocat art. 427 alin. (1) pct. 5), 6) Cod de procedură penală, care stipulează, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise *când cauza a fost judecată în apel fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate; instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Colegiul lărgit a atestat că recurentul este de acord cu circumstanțele de fapt și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului însă critică hotărârea instanței de apel, sub aspectul soluționării acțiunii civile în ceea ce privește prejudiciul moral și material, iar motivele invocate Colegiul le consideră întemeiate parțial, din următoarele considerente.

În prim aspect, Colegiul penal lărgit reține ca fiind racordabile speței și prevederile art. 426 Cod de procedură penală, potrivit cărora *instanța de recurs examinează cauza prin extindere cu privire la persoanele în privința cărora nu s-a declarat recurs sau la care acesta nu se referă, putând hotărî și în privința lor,*

fără a crea acestora o situație mai gravă, dacă s-a decis admisibilitatea recursului.

Așadar, pe marginea prezentei cauze penale a fost condamnat și inculpatul Luchian Marin, care nu a contestat hotărârile judecătorești adoptate la caz, dar ținând cont de faptul că temeiurile de casare prevăzute la pct. 5), 6) alin. (1), art. 427 Cod de procedură penală se răsfrâng și asupra acestuia, Colegiul penal conchide că prin extindere, decizia adoptată urmează a fi casată și în privința inculpatului Luchian Marin.

Potrivit prevederilor art. 419 Cod de procedură penală, *rejudicarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.*

Referitor la eroarea prevăzută la pct. 5) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, invocată de recurentă, sub aspectul că prezenta cauză a fost examinată în lipsa inculpatului Luchian Radu, acestuia fiindu-i încălcat dreptul la un proces echitabil, Colegiul menționează că temeiul respectiv, și-a găsit confirmare, cauza fiind examinată în apel, cu încălcarea prevederilor art. 321 alin. (6) Cod de procedură penală. Or, la caz, nu sunt incidente prevederile art. 321 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, potrivit căror, *judecarea cauzei în lipsa inculpatului poate avea loc în cazul examinării unor cauze privitor la săvârșirea unor infracțiuni ușoare când inculpatul solicită judecarea cauzei în lipsa sa.*

În sensul vizat, Colegiul notează că infracțiunea prevăzută la art. 179 alin. (1) Cod penal, pentru săvârșirea căreia a fost recunoscut vinovat și condamnat inculpatul Luchian Marin, se pedepsește cu amendă în mărime de până la 650 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 100 la 200 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani, iar cea prevăzută la art. 179 alin. (2) Cod penal, pentru săvârșirea căreia a fost recunoscut vinovat și condamnat inculpatul Luchian Radu, se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 950 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 140 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

Astfel, potrivit materialelor dosarului și procesului verbal al ședinței de judecată, Colegiul atestă că, instanța de apel a dispus examinarea cauzei în lipsa inculpaților, cu încălcarea prevederilor art. 321 alin. (6) Cod de procedură penală, potrivit căror, *instanța decide judecarea cauzei în lipsa inculpatului din motivele prevăzute în alin. (2) pct. 1) numai în cazul în care procurorul a prezentat probe verosimile că persoana pusă sub învinuire și în privința căreia cauza a fost trimisă în judecată a renunțat în mod expres la exercitarea dreptului său de a apărea în fața instanței și de a se apăra personal, precum și se sustrage de la urmărirea penală și de la judecată.*

Declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv

complet în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat.

Sub acest aspect, se constată că, instanța de apel la emiterea deciziei în privința inculpaților Luchian Radu și Luchian Marin, nu a respectat prevederile legale întru adoptarea unei soluții întemeiate în latura civilă și anume în partea ce ține de încasarea prejudiciului moral, dispunând casarea sentinței în latura civilă și *încasarea de la Luchian Radu și Luchian Marin în mod solidar, în beneficiul părților vătămate Josan Rodica și Josan Dumitru prejudiciul moral în mărime de 10 000 lei.*

Astfel, Colegiul consideră că soluția instanței de apel este argumentată insuficient, în special în partea dispunerii încasării „*în mod solidar*” din contul inculpaților a prejudiciului moral cauzat părților vătămate, fără a ține cont de acțiunile fiecărui inculpat și de încadrarea diferită a acestor acțiuni - ale inculpatului Luchian Radu în baza art. 179 alin. (2) Cod penal și ale inculpatului Luchian Marin în baza art. 179 alin. (1) Cod penal.

În sensul vizat, instanța de apel urma să țină cont de prevederile art. 2037 alin. (1) Cod civil, că *mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.*

De menționat că, hotărârile pronunțate de instanțele inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea și necesită a se menționa că, nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Se reține că, legiuitorul a acordat prerogative instanței de judecată de a aprecia și determina cuantumul prejudiciului moral ce urmează a fi încasat, or art. 2037 alin. (1) Cod civil, coroborat cu art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, expres prevede că *mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.* Ținând cont de aceste împrejurări, se urmărește scopul ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei. Totodată, despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daunele materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

Prin urmare, rezultă că instanța de apel nu și-a motivat suficient soluția în

latura civilă, adoptând soluții pripite în partea încasării prejudiciului moral în mod solidar din contul inculpaților, situație care cade sub incidența erorii de drept cuprinsă în prevederea art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, iar decizia urmează a fi casată în partea respectivă, cu rejudecarea cauzei în apel, așa cum cere art. 435 Cod de procedură penală, întrucât asemenea erori nu pot fi corectate în instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, și ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de prevederile art. 225 Cod de procedură penală și practica CEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Gorencu Cornelia în numele inculpatului Luchian Radu, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2021, în latura civilă, în partea încasării prejudiciului moral, în privința inculpatului *LUCHIAN Radu XXXXXXXX* și prin extindere, în privința inculpatului *LUCHIAN Marin XXXXXXXX* și dispune rejudecarea cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, dispozițiile deciziei recurate, se mențin.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată în partea în care a fost dispusă rejudecarea, în rest este irevocabilă, pronunțată integral la 12 mai 2022.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecători

Liliana CATAN

Iurie DIACONU

Ion GUZUN

Victor BOICO